

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 147

Maribor dne 18. decembra 1912.

Letnik IV.

Afera Prochaska.

Ne bo ravno najčastnejša stran v zgodovini naše zunanje politike, v kolikor jo dela nemško časopisje, stran o Prochaskovi aferi. Zadnjič smo na uvodnem mestu primerno osvetlili vplivne moči te politike in smo pri tem izrekli dvome o njeni pravilnosti. Državnemu pravdniku se je zdela naša kritika brzčas neopravičena in jo je zato zaplenil. Kot nalašč je pa ravno drugi dan izdala vlada uradno poročilo o Prochaskovi aferi, ki priča o vsem drugem prej, kakor o trezni razsodnosti politikujočega nemškega časopisja. Sodba, ki jo je izrekla vlada sama o ravnanju in postopanju vsemogočne in vsemodre nemške žurnalistike v Prochaskovi zadevi, popolnoma opravičuje naša izvajanja in nam daje najlepše zadoščenje.

Afera Prochaska! Kaj se ni o tej zadevi v zadnjih tednih vse pisalo. Prochaska je bil ranjen, onečastjen, večkrat umorjen, Srbi so bili pa največji krivoločenci, roparji, morilci, klicalo se je na nje ogenj in žveplo in zahtevalo se je, da si mora iti Avstrija po grozno zadoščenje z orožjem v roki. In sedaj? Zunanje ministrstvo je izdalo o aferi konzula Prochaska sledeče poročilo:

Od zunanjega ministrstva v zadevi konzula Prochaska v Prizrenu po odposlanem delegatu izvršena preiskava, ki se je vsled velike razdalje in vsled razmer, ki jih je povzročila vojna, zavlekla, je sedaj končana. In na podlagi te preiskave se da z zadovoljstvom konstatirati, da so bile vesti, glasom katerih bi bil konzul Prochaska od Srbov na svojem mestu njet, ali celo da bi se mu bilo zgodilo kaj žalega, popolnoma brez podlage. Svoječasna uradna obdolžitvev srbske vlade imenovanega konzularnega funkcionarja s prošnjo za njega odpoklic, da se je pri vhoju srbskih čet v Prizren iz c. in kr. konzulata streljalo nanje, se je izkazala za popolnoma neutemeljeno. Pač pa so se vojaški uradi v Prizrenu nasproti našemu tamošnjemu konzulatu, njega vodji in pa oboju večkrat iz mednarodnega stališča pregrešili. Pregreški, ki so se zgodili v tem oziru, se bodo objavili srbski vladi z zahtevo po

primernem zadoščenju. Ni vzroka misliti, da bi kraljevska srbska vlada, ki je misijo delegata našega zunanjega ministrstva povsem še podpirala, odrekla to zadoščenje.

Vse, kar se je tedaj pisalo o Prochaski, je nerisnično, vse hujskarije nemških listov, ki so na podlagi teh izmišljenih dogodkov zahtevali vojsko s Srbijo, so bile krivične. Ne bomo izrekli lastne sodbe o tem ravnanju nemškega časopisja, ki se je tako nesmrtno blamiralo pred celim svetom in tudi ne bomo podvrgli kritiki naše diplomate, ki so mirno dopuščali, da je časopisje vodilo tako nelepo kampanjo, ker bi se zdeli gospodu državnemu pravdniku mogoče zopet preostri. Citirali pa hočemo „Grazer Volksblatt“, ki v svoji današnji številki tako-le komentira konec Prochaskove afere:

„O tem so bržčas edini vsi krogi, da si grof Berchtold v zadevi konzula Prochaska ni zbral nobenih lovorik in da mora prijeti z obema rokama, če se mu ponudi prilika, napraviti celi zadevi do stopen pogreb. Če se sedaj zatrjuje, da so poročila o Prochaski šla iz Beograda v svet in da je bila srbska vlada v prvi vrsti dolžna pomiriti avstrijsko javnost, ki pa oficijelnim trditvam Srbije itak nič več ne veruje, potem se mora smejati celi svet. Saj je vendar javna tajnost, da ima velik del našega časopisja trajne zveze z „Ballplatzem“; ravno ti listi so pa Prochaskovo afero povečali in raztrofili ter so povzročili med prebivalstvom mrzlično razburjenost, da se je smatralo odlašanje z vojsko za slabost. Naše zunanje ministrstvo ni izrabilo vpliva, ki ga ima na časopisje, da bi bilo svarilo pred pretiravanji, ki vstvarjajo soparno, bojevito atmosfero in je sedaj v inozemstvu izpostavljeno očitku, da je negotovost, vznemirjenost in neprijetnost, ki je tlačila duhove, namenoma trpela dalje. Kar bo do naših prijateljev v Nemčiji, ki so na podlagi Prochaskove afere hoteli dokazati svojo nibelunško zvestobo, reči: k postopanju našega zunanjega ministrstva, to bo blamažo samo še povečalo. Ali se bo v inozemstvu sedaj z večjo naklonjenostjo zasledovalo našo zunanjo politiko, ko pa še nista pozabljena Friedjungov in srbski veleizdajalski proces, pri katerih odpađa, kakor je znano, delež porazov v sodni dvorani tudi na naše zunanje ministrstvo?“

Ostre besede so to, ki pa veljajo v ravno toliki meri kakor za zunanje ministrstvo za celokupno nemško časopisje. Če se sedaj skuša zvaliti vso krivdo na Berchtolda, je to samo poskus, priti iz neprijetne zagate. Vsi, ki so kovali iz Prochaskove afere kapital, participirajo na naslovu, ki ga je dal današnji „Arbeiterwille“ članku o Prochaskovi zadevi: „Eine Weltblamage.“ (Svetovna blamaža.)

Jugoslovanom pravico!

V državnem zboru bijejo naši poslanci zopet težke boje za pravice Jugoslovanov. Časi so resni, položaj, zunanji in notranji, kritičen, državne potrebsčine velike in nujne, gotovo primerna prilika, da se vlado ostro opozori, da brez ali proti Jugoslovanom ne bo rešila zamotanega stanja. Mi Jugoslovani smo v državi pravcata para. Stoletja in stoletja zvesti, udani državljani, smo dosegli koroške in štajerske vilajete in imamo Cuvaje. Vsa sredstva, s katerimi smo poskušali priti do svojih pravic, so se več ali manj izjalovila. Dolgo časa se je delala v Avstriji politika brez nas. Bili smo samo quantite neglegabile. Ker smo neprestano in vstrajno trkali, so se konečno odprla vrata in stopili smo na pozorišče. Pričela se je nova doba, toda nič veselejše: mesto brez in preko nas, se hoče delati sedaj politiko proti nam. Dokazati, da je to krivično in da to ne gre, to je namen naših poslancev in mi mu moramo samo pritrditi. Ne gre in tudi ne sme iti dalje proti nam. To se je vladi že velikokrat povedalo, a je popolnoma na mestu, če so naši poslanci sklenili, da bodo to ponavljali ob vsaki mogoči priliki. Rekli smo, da so resni časi. Res je. Za državo se pišejo dnevi njene bodočnosti, toda piše se tudi bodočnost Jugoslovanov. Zato je gotovo primerno, če naši poslanci opozorijo vlado na naš obstoj. Ker pa svarilne in opominjevalne besede nič ne izdajo ter se nanje ne polaga zaostne pozornosti, je treba delati radikalnije, je potrebno seči po obstrukciji. In kakor vedno, so tudi tokrat segli naši poslanci v boj možato, odločno, tako da nekaj izda. Stopili so na plan in začeli bojni ples s tako žilavo vstrajnostjo, da jih morajo občudovati tudi nasprotniki. Poslanec Gostinčar je v budgetnem odseku, ki je zboroval od

PODLISTEK.

Strah v hlevu.

Napisal Januš Golec.

(Dalje.)

Moža sta stopila naprej in gospod so še pristavili, da bi bila voda, boljša zoper ogenj v grlu in glavi, nego pa opojne pijače.

„Eh“, se je popraskal Barakovec za ušesi, — „kaj pa bodem štedil, ko pa razun sebe in podgan nimam nikogar v baraki.“

„Kako pa to?“ so vprašali gospod in postali, „da nimate miši, ampak podgane?“

„Vejo, gospod, ker mislje zalego ne trpim pri bajti, podganam se pa imam, zahvaliti, da še grem danes z vami.“

Gospoda je gnala radovednost, kako da so li podgane rešile Barakovec življenje; radi tega so ga povabili, naj se malo odpočijeta in naj jim pove to čudno povest.

Dedec je bil hitro pri volji in začel:

„Kode pa je bilo, saj sami vejo, na starega leta dan pred 15 leti, sem prišel po njih, da bi stopili k moji ranjki, sv. Florijan jej posveti v nebesa, in jo prevedeli za smrt. Res, so tudi šii in dobro napravili. Pa moji Mici je postalo še tisti večer silno hudo; pa nisem imel pri bajti mrtvaške sveče, da bi jej jo bil držal. Napotil sem se k „virtu“, da jo kupim. Pa kode je bilo, saj me sami poznajo; svečo sem kupil in si privoščil četrtinko. Iz jedne četrtinke pa so nastale dve, tri in tako naprej; in še le drugi dan sem se spomnil, da bi bilo dobro, moji Mici posvetiti po grabi na oni svet. Vrnil sem se s svečo; pa Bog mi ne štej tega v greh, Mica je bila že hladna. Kode je bilo; pokopali smo jo brez sedmine, mene pa je silno pekla vest, da sem zamudil, jej posvetiti. Gotovo je reva dolgo blodila po grabi, ker je bila tista noč od starega na novo leto silno

temna in moja graba pa še po dnevu ni prav svetla. Ne vem, če jo je pogodila to pravo brez luči. A kakor povedano, mene je pekla vest in nekaj mi je vedno pravilo: Barakovec, pregrešil si se; se ti že bode še vračevalo, tudi tebi ne bode nikdo posvetil na zadnjo uro. Minilo pa je za tem par let in na Breznem je bil Miklavžev sejm. Izdelal sem več lopat in cokel in hajdi z njimi na Brezno. Izkupiček je bil dober in privoščil sem si ga po navadi. Mislil sem si: Barakovec, dolgo si tesal in klesal, dokler si dogotvil toliko lopat in cokel, prifeži si le še dušo s fraklom žganja. Da bi ga zlodej. Popil sem tisto žganje in kmalu uvidel, da ne bode več prav. Komaj sem se privlekel domov, pa me je že grizlo in ščipalo na smrt. Streznil sem se vsled bolečin. Pa vest mi je govorila: Barakovec, nocoj pride pa povračilo; nikdo ti ne bode svetil, še brez gospoda umrješ. Skesal sem se prav do dna srea, grizlo me je vedno huje, toda, kedo mi bode svetil? Tuhotal in gruntal sem dolgo, kako bi ukanil očitajočo si vest. Splazil sem se iz postelje, prižgal dolgo borovo tresko, jo pritrčil na svečnik, zlezal zopet na ležišče, se oprijel z jedno roko trdno svečnika in si mislil: sedaj pa le po meni; posvetil si pa le bodem iz te grabe. Tiščal sem zobe, gledal v strop in čakal na smrt. Kar se priplazi po stropu velika podgana ravno nad mojo posteljo. Glel sem, kaj bode napravila — postala mi je ravno nad glavo. V želođu me je zopet hudo ugriznilo, zastokal sem — podgana se je ustrašila in — omoj, mi je padla na obraz. Ustrašil sem se tako, da sem planil kvišku in pri priči mi je odleglo. Od tistega časa me ni več grizlo po žganju, pa od tedaj tudi nisem več lovil in preganjal podgan.“

Gospod so se od srca smejali.

Barakovec pa je potrepal zadoščeno z levim očesom in oba sta se obrnila, da bi nadaljevala še dolgo pot.

Komaj pa sta pokazala hrbet nemški strani, proti kateri sta bila obrnjena med povestjo, že sta

pobledela kot stena. Med pripovedovanjem o rešilni podgani se jima je prikrajda za hrbet gosta megla. Kolika nevarnost pa je po zimi v velikem snegu v hribih megla, to ve le tisti, ki je rojen hrčbovec, ali pa drugače pozna hribe.

Tudi naša dva možaka sta brž uvidela veliko nevarnost, v katero sta zašla. Gaz je bila le jedna, veter pa je neprenehoma zgoščeval meglo, le še par korakov in gazi nista videla več.

Barakovec je zaklinjal svojo pogorelo batico, ko je padal z gazi v sneg, češ: zakaj je pač vzel cokle, ne pa čevljev na pot?

Gospod pa so klicali Boga na pomoč in tuhtali: kako bi se izvila iz smrtno nevarnosti? Nazaj ni bilo več mogoče, ker je bila pot silno strma in na vsako stran prepad; naprej pa tudi ne, ker sta bila že oba iz gazi, do pasu v snegu.

Obmolknila sta oba in gazila sneg na celo, ko se oglasi Barakovec: „Gospod, tako ne bode šlo več dalje; oblodiva si gotovo pete za vedno, ako ne posluhnejo mojega nasveta.“

„Le brž na svetlo z njim“, so pristavili sedaj župnik.

„Vejo, gospod, če se ne motim in če še nisva predaleč, mora biti ne daleč od tod ipniški hlev. In če Bog da in sv. Pankracij, ga bova našla in tamkaj prenočila. Samo jedno me še naj ubogajo. Stopiva narazen kakih 50 korakov, potem pa naprej le kar naravnost, toda vedno morava kričati, da bova vedla jeden za drugega.“

Gospodu je bil ta jedini rešilni naklep tudi po gođu.

Barakovec je že pobasal svoje cokle v žep in se v božjem imenu spustil v sneg.

Gazila sta počasi, da bi se prehitro ne umrila, se vspodbujala s klici in zopet skupno poslušala, da bi si opomogla za sapo. Pot se jima je že curkoma pretakal po životu, noge so se jima že tresle vsled napora, rešilnega hleva pa še le ri bilo videti.

(Dalje prihod.)

ponedeljka popoldne nepretrgoma celo noč do torika ob 11. uri predpoldne, ko se je začela plenarna seja, govori skoraj 14 ur ter pobil vse dosedanje rekorde. Za njim je govoril do zbornične seje poslanec dr. Korošec, ki je po dobrih treh urah svoj govor prekinil. Kdaj ga bo nadaljeval, se ne ve, ker je še neznan, kdaj bo plenarna seja, ki se je pričela včeraj ob 11. uri predpoldne, končala. Današnja noč je trajala brez dvoma nepretrgoma, ker hočejo večinske stranke obstrukcijo čeških radikalcev zlomiti. Kakor se poroča iz Dunaja, govori ob enih po polnoči poslanec Fresl, ki hoče ustvariti nov govorniški rekord.

Včerašnja plenarna seja se je pričela kakor navadno ob 11. uri predpoldne. Seja budgetnega odseka, ki je trajala od ponedeljka ob treh popoldne, je morala biti vsled tega zaključena, ker plenum in odseki ne smejo zborovati sporédno. Koj v pričetku se je so se oglasili češki radikalci, ki obstruirajo v plenumu, drug za drugim k besedi in so stavili predloge k protokolu in dnevnemu redu. Posebno so grajali, da so se godile pri izžrebanju govornikov nepravilnosti, da se celo potvorbe. Zahtevali so tudi, da se morajo češki govori protokolitirati, nadalje, da se vrši o njihovih predlogih poimensko glasovanje. S tem je bila obstrukcija čeških radikalcev očitna. Položaj je postal zelo kritičen, ki je tem resnejši, ker postaja spor med Rusini in Poljaki glede cesarjevega lastnoročnega pisma, radi rusinskega vseučilišča večno ostrejši. Poslednji nočejo o rusinskem vseučilišču s sedežem v Lvovu nič vedeti.

Med govorniki, ki so prišli pred češkimi obstrukcionisti na vrsto, je bil tudi poslanec dr. Karl Verstovšek, ki je pričel govoriti ob 4. uri popoldne in je govoril do 8. ure zvečer. Rekel je, da bo glasovala njegova stranka za vojni dobavni zakon iz stvarnih razlogov in tudi radi patriotizma slovenskega naroda, ki je v njem tako globoko vkošen, da je vzvišen nad vsak dvom. Slovenci bodo sicer glasovali za ta zakon, toda v budgetnem odseku hočejo dati izraza veliki nevolji, ki vlada že vsled zapostavljanja in krivic, ki se goje Jugoslovanom.

Za dr. Verstovšekom je prišel na vrsto češki radikalec poslanec Fresl, ki ob eni uri po noči še govori.

V budgetnem odseku vlada obstrukcija slovenskih poslancev. Poslanec Gostinčar, ki je bil začel govoriti v budgetnem odseku v ponedeljek ob 6. uri 15 minut popoldne, je končal svoj govor v torek ob tričetrt na 8. uro zjutraj. Poslanec Gostinčar je torej v boju za pravice slovenskega naroda napravil govorniški rekord.

Za Gostinčarjem je govoril poslanec dr. Korošec ob 11. ure predpoldne, ko se je pričela plenarna seja.

Premirje — Mirovna pogajanja. — Mednarodni položaj.

Mirovna pogajanja.

V ponedeljek, dne 16. t. m., so se pričela v St. James-palači v Londonu mirovna pogajanja med pooblaščenimi Turčije in ostalimi balkanskimi državami. Sestanejo se pa te dni v Londonu tudi poslanski velesil k skupni konferenci. Tudi Rumunska se trudi dobiti pristop k tej konferenci.

Pred vsem se gre za to, da poslanski velesil s sporazumnim postopanjem preprečijo splošen ogenj v Evropi, ki bi moral nastati, če bi vsaka država sama za se trdovratno zastopala svoje stališče, ne da bi kaj odjenjala.

Mirovna pogajanja v Londonu bodo zelo težavno delo. Grška še niti premirja ni sklenila. Pred Dardanelami pokajo topovi iz bojnih ladij in bijejo se boji med Turki in Grki pri Janini, kjer so imeli poslednji nekaj delnih neuspahov.

Najhušjo sporno točko pa tvori vprašanje glede usode Odrina, katerega hočejo Bolgari dobiti in Turčija ga pa tudi noče odstopiti.

Toda splošna želja vseh balkanskih držav po miru bo merodajna, da se bodo končno premostile vse težave in bo prišlo do sporazumljenja, katerega mu sledil končni mir.

V ponedeljek, 16. t. m., so se tedaj pričela mirovna pogajanja v Londonu. Pri otvoritvi prve seje je kot prvi govoril angleški državni tajnik Grey in je rekel v francoskem jeziku, da prinaša po naročilu kralja delegatom izraze njegovega naklonjenja. Kralj želi odkritosrečno, da bi imela konferenca vsepeh. Pozdravil jih je kot dobro došle tudi v menu angleške vlade. Ker jim želi kralj olajšati z vsemi mogočimi sredstvi njihova dela, jim je dal na razpolago St. James-palačo. Vlada bo po možnosti vse storila, da se zagotovi delegatom to, kar jim je potrebno. Našli bodo tukaj na Angleškem mirno, nepristransko, za njihovo delo prikladno ozračje in delegati se bodo v tej palači nahajali na prav nevtralnem ozemlju.

Predsedniki vsake misije so se toplo zahvalili Greyju. Nato je sprejel Grey ponudbo, da prevzame častno predsedstvo mirovne konference.

London, dne 17. decembra: Kakor se oficijelno poroča, je mirovna konferenca odgodena na četrtek, da zamorejo stopiti turški delegati v zvezo s

svojo vlado, ker imajo navodila, da se smejo pogajati le z Bolgarijo, Srbijo in Črnogoro, ne pa tudi z Grško, ker ni podpisala zapisnika o premirju. Turški delegati so zapustili ob 1. uri popoldne St. James-palačo, med tem ko so delegati ostalih držav še ostali v palači. Ko so zapustili ob 2. uri popoldne palačo, so jih intervjuvali, toda dali niso nobenega odgovora.

Po medsebojnem dogovoru delegatov bo vsakokratni seji predsedoval delegat, ki bo prišel na vrsto, menja se po abecednem redu imen sodeležnih držav. V četrtkovni seji, ki se bo pričela ob 11. uri predpoldne, bo predsedoval dr. Danew, predsednik bolgarskega sobranja.

O poteku in izidu konference krožijo najrazličnejše vesti. Ker se jih ne da kontrolirati, ne bomo z njimi begali čitateljev. Pogajanja se vrše, to je gotovo, vse drugo so ugibanja.

Zahteve zavezniških delegatov.

London, dne 16. decembra: Danes dopoldne je bila slovesno otvorjena konferenca, kjer naj iz premirja ustvari mir na Balkanu. Pozdravni govor je imel sir Edward Grey.

Kakor se ponovno zatrjuje, stavijo delegati Bolgarske, Srbije, Črnogore in Grške Turčiji te-le zahteve:

1. Turčija odstopi zaveznikom Macedonijo in Epir.
2. Turčija izroči zaveznikom Odrin, Skader in Janino z vso k tem trdnjavam spadajočo okolico.
3. Turčija odstopi Tracijo do proge Midija—Enos, inkluzive Lüle-Burgasa in Lozengrada.
4. Turčija izroči zaveznikom Kreto in Egejske otoke.
5. Turčija dovoli za Srednjo Albanijo avtonomijo pod mohamedanskim guvernerjem, ki pa bo neodvisen od Turčije.
6. Turčija pripusti aneksijo severne in južne Albanije od Srbije, oziroma Grške.

Položaj v Carigradu.

Carigrad, dne 15. decembra: Od dne do dne raste tu med vojaško stranko nezadovoljnost vsled sklepa vlade, da se začne mirovna pogajanja. Vojaska stranka namreč zatrjuje, da je turška armada sedaj v takem položaju, da ne more samo sama zavzemati najtrdnjše defenzive, temveč da more tudi začeti zmagovitno ofenzivo.

Suleman paša, ki je prišel iz Kataldže, je že imel pogovor z velikim vezirjem, v katerem mu je razložil položaj in pa duha, ki vlada v IV. armadnem zboru, ki mu poveljuje Torghut Šefket paša. Ta je namreč eden najgorečnejših pristašev vojne, in je po pogovoru, ki ga je imel z vrhovnim poveljnikom Nazim pašo, zbral svoje častnike in jih pozivljaj, naj se z vsemi možnimi sredstvi upirajo — sklenitvi miru.

Tako mišljenje se tudi popolnoma strinja z namenit turškega ministrstva, ki hoče imeti mir, toda po pogojih, ki so za zaveznike kratkomalo — nesprejemljivi. V tem pogledu se je izjavil Kamil paša, da se le tedaj sklene mir, če zavezniki ne bodo zahtevali za se kakih teritorialnih pridobitev.

To delovanje turškega velikega vezirja je znano po celi vojski in potrdile so mu tudi nekatere države, na katere je že vplivalo kaj, kar bi znalo povzročiti nered in nemir v njihovi lastni hiši.

Samo vrhovni poveljnik Nazim paša se ne strinja s Kamilovim načrtom, in je prepričan, da turška armada nikakor ne more zopet pridobiti izgubljenega ugodnega stališča in da je ob sedanjih razmerah boljše, da se enkrat za vselej neha vojna na Balkanu.

Predvčerajšnjim je prišlo v turškem ministrskem svetu do najživahnejših razprav med člani vlade in malo je manjkalo, da ni izbruhnila ministrska kriza.

V Carigradu razsaja sedaj kofera. Že samo v mestu štejejo na dan 150 slučajev. Pripoveduje se, da se ta epidemija začena razširjevati tudi že po Anatoliji.

Poklicali so tudi z Dunaja nekega zdravnika-specijalista, ki pa še ni prišel s svojim važnim delom.

Turške vojne žrtve.

Vojaske izvedenci so preračunali, da se je od 200.000 mož močne turške zapadne armade rešilo v Janino k večjemu 20.000 vojakov. Vsi drugi — z arnavtskimi četami vred — so razbiti; nekaj se jih je vrnilo domov, nekaj je bilo vjetih, drugi so padli na bojiščih. Mrtvih in ranjenih je menda imela zapadna turška armada v bojih s Srbi najmanj 60.000, vjetih je bilo 20.000. Vjeli, razorožili in nato izpuštili so Srbi do 25.000 bašibozukov in kristjanov. A ostali — večinoma Arnavti in domači prebivalci — so pa zbežali na vse strani in se poskrijo po raznih krajih.

Svoje mrtve in ranjene so Turki, če so le ugnili, pobrali in vlekli s seboj. Kjer pa niso mogli, so pa svoje mrličke vsaj slekli in sezufi, ker tako zahteva mohamedanska vera o čmrtimov. Iz tega razloga je bilo videti toliko golih ali vsaj bosih mrličev.

Masaryk o Srbih.

Profesor Masaryk, ki se je vrnil iz Beograda, je opisal svoje vtise tako-le:

V celi Srbiji je opaziti razburjenje, ali v kljub temu odgovorni krogi ne presoja položaja nevarno. Prochazkove afere ne smatrajo za resno in pomen-

ljivo, ker so jo nekateri samo napihili. Profesor Masaryk je govoril z nekaterimi višjimi častniki in oni so mu izjavili, da je v Srbiji z vojaštvom tako, kakor povsod drugod, kjer zmaga. Umevno je, da postaja bolj samozavestno in da zaupa samo v sebe. Da bi kaka vojaška stranka vladala v Srbiji, pa ni resnica. Srbija ne dirigira svojih čet proti Avstriji, dasi bi bilo to zelo umljivo. Sicer pa merodajni činitelji ne mislijo na vojno z Avstrijo. Zato imajo politične in psihološke vzroke. Razen tega pa je Srbija že preveč žrtvovala, saj je ni skoro rodovine, kjer bi ne pogrešali svojca, ki jim ga je vzela vojna. O grozovitostih Srbov ni nič res. Gotovo pa je, da so Srbi postregli po vojnem pravu vse uporne Arnavte, pri katerih so našli orožje. Pri vprašanju pristana zapzemajo Srbi že znano stališče, sicer pa hočejo ravnati v tej zadevi samostojno, tudi brez ruskega vpliva.

„Mir se bo ohranil.“

Dunaj, dne 17. decembra: Minister zunanjih zadev, grof Berchtold, je sprejel danes novega župana in njegovega namestnika mesta Ogrskega Gradiša. Po pogovoru o raznih krajevnih vprašanjih je nanesel govor tudi na zunanja vprašanja. In Minister je rekel: „Z vsemi močmi sem si prizadeval, da se ohrani mir in sem mnenja, da se bo še dalje ohranil.“

Vojni stroški balkanskih držav.

Krvavo klanje na Balkanu ni le zahtevalo velikih človeških žrtev, temveč tudi neizmerno visoke svote denarja. Seveda se ne more natančno povečati, koliko je stala vojna, a približni računi so pač mogoči.

Črnagora je prva napovedala vojno Turčiji in to je bilo dne 8. oktobra. Devet dni pozneje so napovedale vojno Turčiji še ostale balkanske države: Bolgarija, Srbija, Grška.

Dnevni vojni stroški Črnogore, med katere so všteti tudi stroški za živež in municijo, znašajo okroglo 100.000 K. Ker je pa vojna Črnogore s Turčijo pričela dne 8. oktobra, je Črnagora doslej potrošila v vojne svrhe okoli 5.000.000 K. Koliko je pa znašala črnogorska vojna glavnica, ni znano. Znano pa je, da je Črnagora dne 5. novembra izdala zakon, po katerem so stavljeni v promet državni boni v znesku 2.000.000 K. Vojna glavnica ni mogla znašati mnogo nad 3.000.000 K. Črnagora je skoraj gotovo že izčrpala svoja sredstva in bo morala začeti z izdajo novih državnih bonov.

Grška je imela začetkom vojne na razpolago vojno glavnico 57.000.000 K. Dnevni vojni stroški Grške znašajo 333.000 K. Od tega odpade na oskrbovanje 134.000 K. Prevozniki stroški po kopnem in po morju so uračunjeni v dnevne vojne stroške. Za stroške mornarice še ni podatkov, ali ti znašajo pa najmanj 100.000 K na dan. Samo za mornarico je Grška izdala doslej 20.000.000 K.

Srbska vojna glavnica je znašala začetkom te vojne 140.000.000 dinarjev. Dne 13. oktobra je dovolila srbska narodna skupščina v vojne namene 55 milijonov dinarjev in istočasno je odobrila tudi kredit 21.000.000 dinarjev, ki ga je v mesecu juniju dovolila v vojne svrhe. Dnevni vojni stroški Srbije pa znašajo 1.000.000 dinarjev, in tako bi izdala Srbija do konca tega meseca za vojno 44.000.000 dinarjev. Od vojnega kredita v znesku 55.000.000 dinarjev ji ostane še 11.000.000 dinarjev in imela bo na razpolago še celo vojno glavnico 140.000.000 dinarjev. Srbija ima torej še dovolj sredstev za večmesečno morebitno vojno.

Bolgarska je imela začetkom meseca oktobra 180.000.000 levov vojne glavnice. Stroški za 17 dnevno mobilizacijo so znašali 25.000.000 levov, za vojno je ostalo samo okoli 150.000.000 levov. Dnevni vojni stroški znašajo 1.200.000 levov. Vojna glavnica zadostja za 125 dni, računajoč od dne 18. oktobra dalje. Ker bolgarska intendantca plačuje dnevno okoli 400.000 levov za rekvizicije z boni, bo zadostala ta vojna glavnica za 157 dni. Ako vojna uprava izda do konca tega meseca do 50.000.000 levov, ostane Bolgarija za vojevanje še 100.000.000 levov.

Turčiji se godi najslabše. V vojne svrhe je izdala doslej 83.000.000 K; dovoljen ji je kredit za tri mesece v znesku 140.000.000 K. Od te svote se je moralo pokriti 96.000.000 K potom posojila. Če bi se vojna nadaljevala, bi bila Turčija prisiljena zateči se k novim posojilom.

Politični pregled.

Cesar.

Ko je cesar dne 15. t. m. sprejel v avdienci kontrolno komisijo za državne dolge, je omenjal plodonosno delovanje delegacij, kakor tudi zboljšanje razmer med Avstrijo in Ogrsko. Dalje je cesar še omenil, da so se zboljšale zunanje razmere. Napram obema gosposkoma omenjene komisije se je cesar tudi izjavil, da se počuti popolnoma zbravega.

Pri tej priliki sta izročila predsednik kontrolne komisije za državne dolge, ud gosposke zbornice baron Czedit in podpredsednik baron dr. Viktor Fuchs prvi odtis spomenice o petdesetletnici delovanja te kontrolne komisije.

Cesar je milostno sprejel omenjeno spomenico, ter izrekel kontrolni komisiji svoje popolno priznanje.

Masaryk o avstrijsko-srbskem sporu.

Poslanec profesor Masaryk je po svojem pogovoru z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom, ki ga je imel po svoji vrnitvi iz Beograda, zopet odpoval v Beograd, kjer je imel pogovor s srbskim ministrskim predsednikom Pašićem. Poslanec profesor Masaryk se je izjavil napram nekemu korespondentu, da je trdno prepričan, da ima Srbija mirne namene ter da je mogoče poravnati divergence med Avstrijo in Srbijo mirnim potom.

Raznoterosti.

Iz južne železnice. Prestavljeni so: Franc Cutič, provizorični pristav, iz Brežice v Würgl; Viljem Novak, provizorični pristav, iz Velikovec v Brežice; Adolf Vlček, pristav, iz Spittala v Baden; Adjunkt Franc Papst iz Celja v Gorico; Hugon Navratil, postajenačelnik, iz Werndorfa v Pliberk; Edv. Grah, aspirant, iz Ruš v Donawitz; Jožef Pilh, pristav, iz Donawitza v Ruše; Alojzij Laurenčič, aspirant, iz Bracola v Vuhred-Marenberg.

Iz učiteljske službe. Provizorični učitelj v Račjem Maksimilijan Smole je imenovan za stalnega učitelja istotam; provizorični učitelj v Črešnjevcu A. Planer je imenovan za stalnega učitelja istotam; stalni učitelj v Kostrivnici Ignacij Čokl je prestavljen v Runče.

Osebnostna vest. Naš prevzvišeni gospod knez-škof so vsled nujnega povabila v torek, dne 17. decembra t. l., odpotovali na Dunaj k važnim posvetovanjem o cerkvenopravnih zadevah.

Zaplenjeni. V izrednih časih živimo. Če drugo ne, priča o tem že pogosto zaplenjevanje naših listov. „Straža“ je bila v ponedeljek v kratki dobi zaplenjena že tretjokrat. Napisali smo bili v uvodnem članku naše misli o avstrijski politiki, ki ne bi smela biti nemška ter prišli na bogve kakšen način v konflikt z državnim pravdnikom.

Dvojna mera bi skoro mogli reči, če beremo uvodni članek včerajšnje „Marburgerce“, ki kar na debelo in krvavo hujša na Bolgara, Srbe in tudi Grke. Mi smo v ponedeljek samo milo označili, kakšno politiko zahtevajo avstrijski interesi, in smo bili zaplenjeni, bržčas radi hujskanja proti Nemcem. A „Marburgerca“ pa piše proti sosednim narodom, da se kar cedi kri, vzbuja brezprimerno sovraštvo, obkłada balkanske narode z vsemi imeni, imenuje generala Jankoviča „Blutbestie“, a ne najde državnih pravdnikov na tem nič nedovoljenega. Komentarija ne bomo dostavljali, ker veste, da je nevarno.

Za božičnice slovenskim otrokom na Štajerskem so letos do „Slovenske Straže“ še večje zahteve, kakor lani. Naši nasprotniki delujejo z vsemi silami — tudi mi v požrtvovalnosti ne smemo odnehati. Kdor je lani poslal kak dar „Slovenski Straži“ v Ljubljani za božičnice slovenskim otrokom na jezikovni meji, posebno pa na Koroškem, naj to tudi letos stori, med znanci pa naj dobi še kaj novih darovalcev. Darove, namenjene božičnicam na Štajerskem, bo „Slovenska Straža“ na tem mestu hvaležno objavila.

Zanimiva brzovavka. V četrtek, dne 12. 12. 1912 je dobila neka gospodična v Ljubljani ob 12. uri 12 minut brzovavko št. 12-12, ki je obsegala 12 besed.

Ravnateljstvu južne železnice v album. Prijatelj nam piše: „Pretečeno sredo, dne 11. t. m., sem se s popoldanskim brzovlakom vozil od Pragarskega proti Ogrskemu. Na postaji Velika-Nedelja vstopi v voz mlad fant, rodom Hrvat. Pripoveduje mi, da se je predpoldne z osebnim vlakom vozil iz Donawitza v Čakovec. Ker pa je zaspal in se je vzbudil že pri postaji Velika-Nedelja, si je domneval, da je že v Čakovcu. Sprevedniki seveda kličejo imena postaj, toda v blaženi nemščini. Ker še ni bil na cilju, je fant moral čakati do popoldanskega brzovlaka. Vozni list si je dal potrditi in popoldan vstopi v brzovlak ter hoče nadaljevati vožnjo do Čakovca. Službujoči uradnik ni hotel sprejeti nikakega doplačila za brzovlak, češ, da lahko v vlak doplača pri sprevodniku. Ko pride sprevodnik do nje, ga seveda v blaženi nemščini vpraša: „Wo fahren Sie hin?“ Fant mu hoče po hrvaško stvar raztolmačiti, a sprevodnik se obregne: „Schon wieder ein Kroat.“ Potem je pa vendar le sprejel od nje ga vozni listek ter zahteval kot doplačilo 2.40 K in sicer od Velike-Nedelje do Čakovca. Ko mu fant pa reče, da ga je uradnik na postaji zagotovil, da mu ne bo trebalo več doplačati, kakor 80 vinarjev, odgovoril sprevodnik, da je to postava in da on ne more drugače. Tedaj pa ga jaz vprašam, v katerem paragrafu je zapisano to. Na to ničesar ne odgovori, temveč še enkrat računa in sedaj izračuna 1.70 K. Tudi ta svota se mi je zdela pretirana, pa ker že sem moral izstopiti, se nisem utegnil z njim prepirati. Slavno ravnateljstvo južne železnice pa vprašamo, kaj da namerava s tem, da njeni uslužbenci pasazirje, kateri niso zmožni mažarskega ali nemškega jezika, žalijo in celo vožnjo dražje računajo?

Katoliški duhovnik reši živima otrokoma življenje. Iz Heba poročila list „Bohemia“: Osem let star sinček Edvin in štiriletna hčerka Ana pisarniškega sluga Schuh-a sta se šla drsat na reko Hebo. Ker je pa bil led tanek, se jima je v sredi reke udrla. Neka gospa, ki je gledala ves prizor, je hitro

opozorila dva duhovnika, ki sta v tistem trenutku prišla po poti, na veliko smrtno nevarnost, v kateri se nahajata oba otroka. Bila sta to duhovnika kaplan Franc Peterka in frančiškanski pater Karl Masarek. Oba duhovnika sta si v trenutku slekla površno obleko in sta se plazila od dveh strani poledu do otrok. Patru Masareku se je posrečilo prijeto oba otroka ter ju izvleči iz vode na led. Ko se je že blizal z obema otrokoma, ki sta že bila popolnoma omamljena, obrežju, se mu je udril led, a toda ker je bilo na tistem mestu plitvo, se je uprl z nogami in s pomočjo patera Peterka, ki je v tem trenutku že tudi skočil v mrzlo, ledeno vodo, se jima je posrečilo, izvleči oba otroka na obrežje. Oba duhovnika sta s pomočjo mimo došlih ljudi prinesla oba otroka v neko bližnjo hišo, kjer so ju zopet obudili k življenju, na kar sta ju izročila starišem. Brez teh dveh vrlih duhovnikov, ki sta neustrašeno, ne meneč se za lastno nevarnost, priskočila, bi bila oba otroka sigurno utonla.

Slovenci v deželni proračunu vojvodine Štajerske. Pod tem naslovom izide v najkrajšem času brošura, ki jo je spisal državni in deželni poslanec gospod dr. Ivan Benkovič in koje glavni deli smo že mi priobčili v našem listu.

V vednost javnosti. Naprošen od vodstva Podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradcu, sprejel sem s 16. decembrom t. l. zastopstvo, da podpiram in vdejavljam namene tega društva v Celju in okolici. Zbiral, sprejemal, nabiral bom torej ob vsaki priložnosti prostovoljne darove, velike, male, najmanjše, kakor kdo zmore in utegne vsakokrat utrpeti. Vsak dar bom objavil, če bodo to zahtevali darovalci, v „Straži“ in „Narod. Listu“, vsekakor pa predlagam omenjenemu društvu v Gradcu skrbno sestavljen imenik vseh dobrotnikov-darovalcev. — Celje, dne 16. decembra 1912. Anton Rabuza, gimn. prof. v Celju.

Družba vednega čiščenja presv. rešnjega Telesa in v podporo ubogih cerkev lavantinske škofije je preteklo nedeljo, dne 15. decembra 1912 v stolnem župnišču imela svoj občni zbor ter priredila ob tej priložnosti razstavo cerkvene opravke. Ko so ob 12. uri došli premisljivi nadpastir v slavnostno prostoro, je t. n. načelnik, stolni župnik in kanonik g. Fr. Moravec, podal (trideseto) letno poročilo o družbi, iz katerega je bilo posneti, da je v evharističnem letu 1912 pristopilo k družbi 527 novih udov, tako, da šteje družba zdaj 26.723 udov. V tem letu se je nabralo 5476 K 9 v za družbine namene in v 31 letih svojega obstanka je družba za cerkveno opravko izdala 139.633 K 15 v. Razveseljeni nad temi občeudovanja vrednimi uspehi so prevzvišeni nadpastir dali prebrati pohvalno pismo preč. kn.-šk. ordinariata, poslano vodstvu družbe, nato pa so se v prisrčnem nagovoru z ozirom na opomin sv. Pavla v nedeljskem berilu, da naj bodo naše prošnje za zahvalo znane pred Bogom (Filipij. 4, 6), zahvalili pred vsem evharističnemu Bogu-kralju, da je tako bogato blagoslovil delovanje družbe, potem že rajni prezaslužni predsednici Ani Eichler, nadalje sedanjemu vodstvu družbe, zlasti blagim gospe in gospodičnam, ki so žrtvovale čas in denar in trud za napravljane cerkvene obleke, in vsem duhovnikom in drugim udom, ki so z darovi in molitvami podpirali vse hvale vredno družbo. Opominu, naj bi vsi vztrajali v dozdani vnemi za družbo so pristavili trojno željo: Naj bi marljiv pisatelj kot nadaljevanje pred 12 leti izišle knjige „Venite, adoremus!“ sestavil novo knjigo, v katero bi zbral letna poročila o družbi, kakršnih je dozdaj že 30, in zlasti tudi poročila o letošnjem evharističnem shodu in ž njim združenih prireditvah. Naj bi se nadalje vse delo prihodnjega leta 1913 vršilo v proslavo Kristusa-zmagovalca, čigar ustanova na zemlji, sveta katoliška Cerkev, je pred 1600 leti, leta 313, po cesarju Konstantinu prejela svobodo in rešitev iz paganiških preganjanj. Slednjič, naj bi se občni zbori družbe vršili ob primernem času z večjo slovesnostjo in v zvezi s podučnimi govori. Na podlagi Gospodove prilike o gorčičnem zrnu so končno prevzvišeni govorniki razložili božji zakon, da iz malega, neznatnega in nizkega raste veliko, visoko in veličastno. Kakor iz gorčičnega zrna nagloma vzkljuje mogočno zelišče, podobno drevesu, enako se je sveta Cerkev iz neznanih početkov nagloma razvila in razširila po vsem svetu, enako pa je tudi leta 1881 ustanovljena družba vednega čiščenja v kratkem času postala mogočno drevo, čigar veje segajo že v vse župnije lavantinske škofije. Ž željo, da bi se družba tudi vnaprej krepko razvijala ter prinašala kakor doslej mnogo dobrega sadja, so prevzvišeni zaključili zborovanje ter podelili vsem navzočim višjepasirski blagoslov. Tudi so spodbudili navzoče k darežljivosti do družbe s tem, da so za njo darovali 100 K, na kar so otvorili izredno bogato razstavo paramentov, ki je vredna, da si jo ogleda vsakrati prijatelj cerkvene umetnosti.

Štajersko.

Študenti pri Mariboru. Včeraj so se pričele pri nas občinske volitve. Volil je III. razred. Volitev je bila zelo živahna. Nemi so napevali vse sile, da bi prodrli, toda so bili vsi njihovi poizkusi zaman. Izvoljeni so vsi socialdemokratski kandidati. Slovenci, ki sami niso mogli računati na poziti-

ven uspeh, so nesebično podpirali opozicijske socialdemokratske kandidate. Poparjenost v nemško-nacionalnem taboru je velika. V petek volita II. in I. razred. Potem bomo rekli o teh občinskih volitvah še kakšno.

„Marijin otrok sem.“ Življenjska slika v treh dejanjih. Iz nemškega prestavila Albina Treven. Založila učiteljica Marijine kongregacije. 1913. Založilo katoliško bralno društvo Sv. Jurij ob južni žel. Igra je različna od one že znane „Marijin otrok.“ Priporoča se zlasti dekliškim Marijinim družbam v predstavo kot jako primerna. Tiskala Cirilova tiskarna v Mariboru. Cena izdaja je 50 v.

St. Janž pri Spodnjem Dravogradu. Dne 13. t. m. je prerano preminula učiteljica v pokoju in nadučiteljeva soproga, blaga gospa Klementina Alt, v 38. letu svoje starosti, po skoro dveletni mučni bolezni, katero je prenašala s čudovito potrpežljivostjo in vdanostjo. Bodi ji zemljica lahka!

Ptuj. V nedeljo, dne 22. decembra, popoldne po večernicah, se vrši v Narodnem domu občni zbor Krčevinskega bralnega društva in Dekliške zveze. Govorit pride gospod Franjo Žebot iz Maribora.

Vojnik. Naša posojilnica še vedno vstraja pri liberalni zvezi v Celju, akoravno so vse druge stare posojilnice na Spodnjem Štajerskem (na primer: Slov. Bistrica, Ljutomer, Gornja Radgona, Makole itd.), katere vodijo razumni možje, a ne fanatični liberalni, izstopile iz te zveze, pri kateri se še ne ve, koliko bo dobila od 300.000 K, katere je naložila pri Glavni posojilnici v Ljubljani, nazaj. V zahvalo za to, da naša posojilnica ostane v liberalnem objemu, pa ji delajo njene sestre veliko konkurenco. Liberalna posojilnica v Celju v Narodnem domu lovi po vaseh hranilne vloge, je izdala letake, katere pošilja povsod okrog, na sejmski dan so v Celju trgovci delili te famozne letake, kratkoma, liberalna posojilnica si na vse kriplje prizadeva, da bi pridobila mnogo vlog in se ne briga za to, da bi znašlo to škodovati drugim zavodom, ki so tudi članjeni v liberalni zvezi. Pa kaj liberalcem za to? Lastni jaz je gonila sila vsega liberalnega dela. „Veliki“ gospodarski gromovnik Stibler (velik po svojih pretiravanjih v „Zadruhi“) ne vidi, ali pa noče tega videti, on predava baje na stroške liberalne Zadrugne zveze o balkanski vojski in — Slovencih, predmetu, ki je zelo primeren zanj. Svetovali bi mu, da bi predaval o nezadrugnem postopanju liberalne posojilnice v Celju, ker se sicer zna zgoditi, da bo že v kratkem obstala zveza le iz liberalne posojilnice, glavne mlekarne, vinarske zadrug in slavne Nar. založbe v Celju; druge zadrug ne bodo dolgo več mirno prenašale hude konkurence v okrilju liberalne zveze.

Ljutomer. Okrajna posojilnica v Ljutomeru je izročila pretečeni četrtek, dne 12. t. m., gospodu Josipu Karba, posestniku na Krapjem, za njegovo 23-letno plodonosno delovanje za omenjeni zavod, kakor tudi za narodno probujo ljutomerskih Slovencev, častno diplomu. Vrlemu in delavnemu rodoljubu k odlikovanju naše čestitke.

Kozje. Naš gospod davčni kontrolor Cizel, doma v Pohorci v brežiškem okraju, sin pristnih slovenskih starišev, je spremenil svoje slovensko ime. Mesto Cizel se piše Zisell, da se pokaže pristno — nemški značaj. „Tagespost“ piše, da je bilo to ime „richtiggestellt.“ Mi pa smo mnenja, da se ne bo kozjansko nemštvo s to pridobitvijo mnogo „porihotalo.“ Heil. Sicer pa opozarjamo, da 4. oktober še ni pozabljen, da se naše nemštvo v Kozjem ne bo preveč zgražalo nad srbofilstvom. To si naj za danes zapomnijo.

Brežice. Privatnim potom se je tukaj te dni zaznalo, da so v Čakovcu — na ogrsko-štajerski meji — prišli nevarnega srbskega ogleduha. Predrzen, kakor so sploh Srbi, je kar pri našem dnevu očitno s svojim aparatom fotografiral mostove, kolodvor z rezervisti itd. Bistro oko postave ga je hitro zaznalo, poljetno so si mažarski orožniki zasukali brke, ter zagorelega Srba suhe postave tirali v strog zapor. Štiri orožniki so ga noč in dan stražili. Kot posebno drznost ogleduha je še omeniti, da je trdil, da ni Srb, niti ogleduh, ampak čisto nedolžen kaplan iz lav. škofije, ki v svojih prostih urah za svojo zabavo okoli fotografira. Teremtete, to bi vsak trdil, so si Mažariki mislili ter se mu neverjetno mužali. Še le čez 26 ur se je posrečilo ubogega ogleduha brzovajnim potom iz Brežice oprostiti. Dotični gospod kaplan pa se bo za sedaj rajši flavto učil, ter se vadił one narodne: Kaj pa ti, pobič, se v nevarnost podajaš.

Rajhenburg. V četrtek, dne 26. decembra, na praznik sv. Štefana, priredili naše izobraževalno društvo predstavo velezanimiva Finžgarjeve igre „Naša kri.“ Vrli Slovenci od blizu in daleč, pridite si pogledat, kako so ljubili svoj narod naši predniki pred sto leti. Začetek z ozirom na vlake ob pol štirih popoldne.

Za smeh.

Previdnost.

A.: „Zakaj gre trgovec Peteržilček vun iz sobe, kadar si nažiga pipo?“

B.: „Veš, njegova soproga je silno suha, zato se boji, da se ne bi užgala, če bi prišel z žveplenko blizu nje.“

Gostilna pri „Grozdu“

Dovršena so vsa popravila in dela na znani gostilni gospoda Spatzeka v Tegetthoffovi cesti v Mariboru. Vse je prenovljeno in na novo urejeno. V prvem nadstropju se nahaja soba za kopanje in gostom je ob vsaki uri po noči in po dnevu topla voda na razpolago. Kuhinjski prostori se odlikujejo po velikosti in krasoti. Kar se tiče komforta in higijene, je prištevatil gostilno „pri grozdu“ brezdvomno k najboljšim v Mariboru.

Orglarska in cerkveniška služba v Vuzenici

se skupna razpisujeta s 1. februarjem 1913. Sprejme se samec, ki je vojaščine prost in dovršil orglarsko šolo z dobrim uspehom. Prošnje se sprejemajo do konca decembra. 246
Josip Jurčič, nadžupnik, dekan.

Božična in novoletna darila!

Najboljše ročne in šolske tobice, denarnice kovčke in bogato zalogo usnatih galanterijskih stvari :: kakor oprav za konje,

jahalne potrebščine itd. itd. priporoča

Rudolf Novak, Maribor

jermerar in sedlar — Grajski trg (Burgplatz).

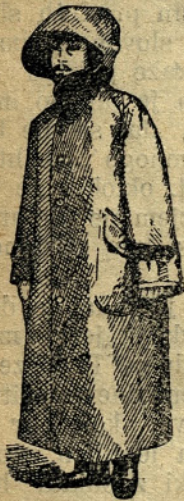
Samo lastno izdelovanje.

Franc Pleteršek

Maribor Koroška cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal. otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Novost! Nove Novost! DEŽNE PLAŠČE

iz popolnoma nepremočljivega lodna velblodje dlake, srednje in temnosive, kakor tudi črne barve,

s kapuco in rokavi zelo praktične in priporočljive za popotnike, izdeluje po ceni in dobro iznajditelj in izdelovalec

JOSIP MACUH,

Modna trgovina za gospode
MARIBOR, Stolna ulica 5.

Pri naročilu zadostuje navedba dolžine, prsne širine in barve. Cene so zmerne (od K 20— naprej) in se ravna po velikosti in kvaliteti. 204

Zahvala.

Povodom prebriske izgube naše nad vse ljubljene soproge oziroma matere, sestre in hčere, gospe

Klementine Alt, roj. Steinecker

nadučiteljeve soproge in učiteljice v p.

nam je došlo toliko izrazov iskrenega sožalja, da se, žal, ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.

Storimo to tem potom ter izrekamo za zelo mnogoštevilno udeležbo na dan pogreba, za krasne vence, osobito pa velečast. kaplanu gospodu Ivanu Alt, bratu nadučitelja soproga, za tolažilne, v srce segajoče besede, ki jih je izpregovoril ob odprtem grobu, ter za vodstvo spreveda, svojo najglobljejšo zahvalo.

Blagi pokojnici bodi zemljica lahka!

Št. Janž pri Dr. — Maribor, dne 15. grudnia 1912.

Žalujejoči ostali.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim? Izbira je v resnici težka, — kajti toliko ponud človeka naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa sosedu? — Jaz? Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

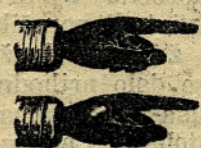
pravem : Franckovem : pridatku za kavo

s kavinim mlinčkom iz zagrebške tovarne;

od tega zadostuje : manjša : množina ; on povzroči najlepši, zlatorujavi, čisti zvretek, toraj močno, slastno kavo!

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Za božične praznike

čisto sveže rozine, grozdice, cvebe, mandelne, lešnike, orehe, kakor tudi citronat, cedri, pigneli, mak sploh vse svežo južno radje, priporoča po nizki ceni

Ivan Ravnika, Celje, Graška cesta šte. 22.

Na drobno!

Zaloga okrasov za božično drevo!

Na debelo!

Za gostilničarje! Musikor- hestron,

za slovenske in nemške pesmi, krasen glas, po nizki ceni prodaja **Anton Viher**, mizarski mojster **Maribor, Heugasse.**

A. Vihar & N. Novak

Koroška ceste 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, stole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Malisno šupo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno zrnje, krompir, želod, krompir, sploh vse

dezelne pridelke, kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulica 5.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomjeno zavezo

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo navadne po 4¹/₂% proti tri mesečni odpovedi po 4³/₄%. Orest se pripisujejo kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne polžnice na razpolago (šek kont. 97.078). Rentni davek plača posojilnik a suma

Posojila se da jo

le članom in sicer: na knjižico proti pupu 5%, na knjižbo sploh po 5¹/₄%, na vknjižbo po 5³/₄% in na osebni kredit po 6%. Na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri zavodih prevzame posojilnica v svojo last pri tovih stroških, ki pa nikdar ne presegajo 7% vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka pa le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar

P jasnila se dajejo

in pr. šnje sprejema o vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne rabit